

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2022-2024

(skrajne daty)

Rok akademicki 2022/2023

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Techniki perswazji
Kod przedmiotu*	XIIIA5
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	IPiD /Kolegium Nauk Humanistycznych/ UR
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Lingwistyki Kulturowej i Komunikacji Społecznej
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	Studia II stopnia
Profil	Profil ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok/ sem.1
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot w zakresie specjalności asystent kadr zarządzających i elit politycznych
Język wykładowy	Język polski
Koordinator	Dr hab. prof. UR Wioletta Kochmańska
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Grażyna Ewa Błachowicz-Wolny, dr hab. prof. UR Urszula Gajewska, dr hab. prof. UR Wioletta Kochmańska, dr hab. prof. UR Maria Krauz

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
I		15							3

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
- zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny) Zaliczenie z oceną**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Wiedza z przedmiotów językoznawczych objętych programem studiów, szczególnie: gramatyka opisowa, stylistyka praktyczna, komunikacja językowa, retoryka
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Poznanie typów perswazji zależnych od celu perswazyjnego i omówienie podstawowych mechanizmów perswazji.
C2	Omówienie językowych środków służących przekonaniu kogoś do czegoś.
C3	Wskazanie różnic między perswazją oraz manipulacją i omówienie wyrazów i połączeń wyrazów najczęściej stosowanych w manipulacji.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student zna typy perswazji zależne od celu perswazyjnego oraz główne techniki perswazji.	K_Wo2
EK_02	Student rozpoznaje środki językowe i niejęzykowe służące sztuce przekonywania i namawiania. Rozróżnia mechanizmy perswazji i manipulacji jako strategie wykorzystywane w różnych firmach i projektach.	K_Wo8
EK_03	Student rozwija umiejętność kreatywnego myślenia, tworząc teksty, w których dominuje funkcja perswazyjna (reklama, ulotka wyborcza, przemówienie, grzecznościowe akty mowy: komplement, chwalenie się itp.) a także poddaje krytyce teksty o funkcji manipulacyjnej. Analizuje mechanizmy manipulacji i metody jej demaskowania.	K_Uo4
EK_04	Student potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role: kierować pracą zespołu, współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych. Dzięki znajomości technik perswazyjnych i manipulacyjnych wykazuje odpowiedzialność za wypowiedziane sądy.	K_U11
EK_05	Student, wykorzystując wiedzę i umiejętności w zakresie wywierania wpływu na otoczenie poprzez język, podejmuje działania na rzecz etycznych, wynikających z doświadczeń pokoleń i etyki zawodowej sposobów wykorzystywania strategii w obrębie technik perswazji.	K_Ko3

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Nie dotyczy

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Pojęcie perswazji. 6 podstawowych mechanizmów perswazji.
Perswazja a manipulacja. Manipulacja w języku propagandy politycznej (nowomowa) i w prasie dzisiejszej.
Perswazja w języku polityki. Język kampanii wyborczej. Analiza środków perswazyjnych w ulotkach wyborczych.
Komplement jako akt mowy. Grzecznościowe akty mowy, np. przedstawianie się, powitanie i pożegnanie, otwieranie/zamykanie spotkań.
Językowe wykładniki perswazji w reklamie.
Fonetyczne, fleksyjne, słowotwórcze i składniowe środki perswazji w tytułach prasowych.
Sposoby perswazji wykorzystywane w dyskusji i przemówieniach. Rodzaje dyskusji, argumenty logiczne, rzeczowe i emocjonalne. Styl przemówień.
Perswazyjna funkcja gestów.
Przygotowanie tekstu z dominującą funkcją perswazyjną – analiza prezentacji studentów.

3.4 Metody dydaktyczne

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

Dyskusja, praca w grupach, ćwiczenia praktyczne, analiza przypadków

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01, EK_02, EK_03, EK_04, EK_05	Obserwacja w trakcie zajęć (dyskusja, wypowiedź indywidualna), analiza tekstów przykładowych (forma ustna i pisemna), której celem jest wskazanie językowych środków perswazji, ćwiczenia praktyczne – prace redakcyjne – tworzenie wypowiedzi perswazyjnej, analiza i poprawa tekstu.	ĆW

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
Student/-ka nie zna typów perswazji oraz głównych technik perswazji.	Student/-ka zna terminologię związaną z perswazją oraz nazywa główne techniki perswazji.	Student/-ka zna dobrze terminologię związaną z perswazją oraz omawia przynajmniej cztery techniki perswazji.	Student/-ka zna typy perswazji oraz omawia wszystkie poznane techniki perswazji.
Student nie rozpoznaje środków służących sztuce przekonywania i namawiania.	Student/-ka wylicza najważniejsze językowe środki służące perswazji.	Student/-ka wylicza językowe i niejęzykowe środki służące perswazji.	Student/-ka wylicza wszystkie poznane na zajęciach językowe i niejęzykowe środki służące perswazji w różnych typach tekstów.
Student/-ka nie rozróżnia mechanizmów perswazji i manipulacji.	Student/-ka umie wskazać najważniejsze różnice między manipulacją a perswazją na wybranym przykładzie.	Student/-ka dobrze rozróżnia mechanizmy manipulacji i perswazji w wybranym tekście.	Student/-ka wskazuje różnice między manipulacją a perswazją w różnych gatunkowo i stylistycznie ukształtowanych tekstach.
Student/-ka nie potrafi analizować i tworzyć tekstów, w których dominuje funkcja perswazyjna.	Student/-ka potrafi zanalizować teksty, w których dominuje funkcja perswazyjna (reklama, ulotka wyborcza, przemówienie, grzecznościowe akty mowy: komplement, chwalenie się itp.).	Student/-ka analizuje teksty o dominującej funkcji perswazyjnej i umie zredagować dwa różne gatunkowo teksty.	Student/-ka analizuje i tworzy teksty, w których dominuje funkcja perswazyjna (reklama, ulotka wyborcza, przemówienie, grzecznościowe akty mowy: komplement, chwalenie się itp.).
Student/-ka nie potrafi poddać krytyce tekstów o funkcji manipulacyjnej.	Student/-ka na wybranym przykładzie potrafi zanalizować tekst o dominującej funkcji manipulacyjnej.	Student/-ka analizuje teksty realizujące funkcję manipulacyjną i potrafi ocenić językowe środki manipulacji tekście i ich wartość.	Student/-ka potrafi ocenić źródła skuteczności manipulacji – analizuje sądy, rolę stereotypów. Potrafi poddać krytycznemu oglądowi zasady i techniki demaskowania manipulacji.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego	5

(udział w konsultacjach, egzaminie)	
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	55
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <p>J. Bralczyk, <i>O języku polskiej propagandy politycznej lat siedemdziesiątych</i>, Warszawa 2001.</p> <p>J. Bralczyk, <i>Manipuluję, manipulujesz, manipuluje</i>, „Charaktery”, nr 69 10/2002.</p> <p>J. Bralczyk, <i>Język na sprzedaż</i>, Warszawa 1998.</p> <p>R. Cialdini, <i>Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka</i>, Gdańsk 1996.</p> <p>A. Grybosiova, <i>O dystansie, szacunku i tolerancji w mediach</i>, w: <i>Język w mediach masowych</i>, red. J. Bralczyk, K. Mosiołek-Kłosińska, Warszawa 2000.</p> <p>M. Kochan, <i>Slogany w reklamie i polityce</i>, Warszawa 2002.</p> <p>M. Krauz, <i>Zatrzymać uwagę widza. Językowe i pozajęzykowe środki perswazji w telewizyjnych programach informacyjnych</i>, „Medialingwistyka” 2018. Tom 5, nr 3.</p> <p>M. Krauz, <i>Jak recenzenci mówią do odbiorców – o językowych środkach perswazji w nagłówkach recenzji filmowych</i>, w: <i>Współczesne media. Język mediów</i>, red. I. Hofman i D. Kępa-Figura, wyd. UMCS, Lublin 2013, s. 33-47.</p> <p>G. E. Kwiatkowska, <i>Zasada poprawności politycznej – technika manipulacji czy wpływ społeczny? w: Pomiędzy wpływem społecznym i manipulacją. Typowe i nietypowe przejawy</i>, red. G. E. Kwiatkowska, Lublin 2008.</p> <p>P. Lewiński, <i>Retoryka w reklamie</i>, Warszawa</p> <p>T. Łysakowski, <i>Wpływowe osoby. Gramatyka i perswazja</i>, Warszawa 2005.</p> <p>M. Marcjanik, <i>Polska grzeczność językowa</i>, Kielce 2002.</p> <p>K. Ożóg, <i>Polszczyzna przelomu XX i XXI wieku</i>, Rzeszów.</p> <p>K. Stasiuk, <i>Modele perswazji</i>, w: <i>Pomiędzy wpływem społecznym i manipulacją. Typowe i nietypowe przejawy</i>, red. G. E. Kwiatkowska, Lublin 2008.</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>G. Biało Piotrowicz, <i>Kreowanie wizerunku w biznesie i polityce</i>, Warszawa 2009.</p> <p>M. Głowiński, <i>Nowomowa</i>, w: <i>Współczesny język polski</i>, red. J. Bartmiński, Lublin 2001.</p> <p>M. Krauz, <i>Między informacją a nakłanianiem – o składnikach informacyjnych w recenzji prasowej</i>, w: <i>Współczesne media. Media informacyjne</i>, t. 1, red. Iwona Hofman, D. Kępa-Figura, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2016, s. 129-144.</p> <p>R. Przybylska, <i>Czy w języku polskim istnieje osobna kategoria adresatywów?</i> w: <i>Język w komunikacji</i>, t. 1, red. G. Habrajska, Łódź 2001.</p> <p><i>Pomiędzy wpływem społecznym i manipulacją. Typowe i nietypowe przejawy</i>, red. G. E. Kwiatkowska,</p>

Lublin 2008.

M. Marcjanik, *W kręgu grzeczności*, Kielce 2001.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej